

Ligningsnevndenes Landsforbunds 17:e ordinarie landsmöte i Trondheim

av Henry Eidås

Ligningsnevndenes Landsforbund avhöll den 13—15 oktober 1971 i Trondheim sitt 17:e ordinarie landsmöte. Sådant möte avhålls vart 3:e år. I mötet deltog över 300 personer, framför allt ”ligningssjefer och formenner” i ligningsnämnden, från Norges samtliga kommuner. Finansdepartementet, ”direktören for skattevesenet” (motsvarande riksskatteverket i Sverige) skatteinspektörerna (motsvarande skatteavdelningen i länsstyrelserna i Sverige) samt ”fylkeslagene” var även väl representerade. Till mötet hade inbjudits representanter för organisationer inom beskattningsområdet i Sverige och Danmark. På landsförbundets inbjudan till taxeringsnämndernas riksförbund utsågs dess ordförande och vice ordförande att bevista mötet.

Under uppehållet i Oslo på färden till mötet besökte vi finansdepartementet, skattedirektörens expedition och ligningskontoret (fögderiet) därstädes för införskaffande av information om norsk skattelagstiftning. Under den fortsatta färden möttes vi av snöstorm i Dovre-fjällen och snöslask vid framkomsten till Trondheim.

Första förhandlingsdagen inleddes med ett föredrag av byråchef Ole Kalgaard om aktuella ändringar i skattelagstiftningen därefter följde anföranden av konsulent Tove Fries-Petersen och förstesekreterare Alf Skyberg om kompensationsordningar för försörjning av barn och ungdom. Efter varje föredrag gavs tillfälle till diskussion inom ämnesområdet. På kvällen ordnades för de inbjudna gästerna en utfärd med besök vid Ringve musikhistoriska museum.

Andra dagen inleddes med ett föredrag av kontorschef Andreas Jølbo om rörelseidkare med räkningsplikt efter kungl. resolution — kontantprincip eller räkningsprincip samt revisionsplikt. Därefter följde ett föredrag av kontorschef Torleif Vik om gårdsbruks övergång från jordbruks drift till feriebostad. Efter lunch talade skatteinspektör Odd Øvregaard om samordning av skatte- och mervärdeavgiftskontrollen för skattskyldiga som redovisar årsvis (jordbruk, skogsbruk och fiske). Därefter följde ett anförande av ligningssjefen Knut Hesselberg om ligningskontoren och folkavgifterna.

På eftermiddagen ordnades en visning av Nidarosdomen, som fortfarande är föremål för restaurering. Den skall dock enligt uppgift vara helt klar om 20 år, då Trondheim firar 1 000-årsjubileum. På kvällen inbjöds landsmötets deltagare av Trondheims kommun till en teaterafton på Trøndelags teater. På repertoaren stod ”Den tappre soldaten Svejk” med Norges store komiker Arve Opsahl i huvudrollen. Efter pjäsen bjöds servering på Prinsens Hotell.

Den tredje dagen bevistades landsmötet av statsrådet Ragnar Christiansen

(finansministern). Som tema för dagens förhandlingar stod ligningskontorens och folkregistrens arbetsuppgifter och arbetssituation. Ligningssjef Eilif S. Hansen talade om folkregistrens arbete med folkräkningen, aktuella och framtida arbetsuppgifter. Ligningssjef Olav Jörgensen talade om arbetssituationen på ligningskontoren och avdelningsdirektör E. Ree Pedersen om personalbehovet, rekryteringen och utbildningen. Landsmötet avslutades så med ett föredrag av stadsrådet Ragnar Christiansen om utvecklingslinjer inom skattepolitiken.

Han förklarade att det framstår som ett klart behov att systematiskt genomgå hela det norska skattesystemet med sikte på en revidering av avdrags- och undantagsbestämmelserna. Han ansåg sig helt övertygad om att för att man överhuvudtaget skulle kunna tänka på en framtida löneskatt, man inte kunde komma ifrån behovet av en genomgripande rationalisering av beskattningsreglerna. Reglerna skulle utformas så att de bidrager till en effektiv och sett från samhällets sida riktig disponering av produktionsmedel, kapital och arbetskraft. Han meddelade att finansdepartementet redan var i gång med att undersöka möjligheterna att införa en direkt löneskatt, som skulle avdragas av arbetsgivaren. Efter tidsplanen skulle det framläggas en rapport om löneskatten för stortinget under våren 1972 men det kunde inte för närvarande sägas något om när projektet kunde omsättas i praktiken. Samtidigt torde en vittgående förenkling av avdragsbestämmelserna behöva genomföras. Större delen av löntagarna skulle därmed undantas från taxering och antalet självdeklarationer skulle därmed minska.

Statsrådet talade vidare om att aktievinstbeskattning inom kort skulle införas och han ansåg som en försummelse att sådan beskattning ej redan tidigare beslutats. Han ansåg det som en stor orätt att löntagare skulle marginalbeskattas med över 40 procent medan aktievinster skulle gå fria från beskattning.

Samhällets utgifter kommer snarare att öka än minska i framtiden. Men utgifterna måste prioriteras och samordning måste ske mellan skatte- och avgiftssystemet och den offentliga utgiftspolitik. Han kunde icke ge någon patentiösning, men var villig att pröva nya vägar för att uppnå en rättfärdig ordning. Han ansåg att mindre vikt borde läggas på den direkta skatten. Hellre skulle rörelseidkarnas investeringar beskattas.

En framtida skattepolitik ansåg han skulle ha till huvudmål att ge tillfredsställande täckning för lösande av de offentliga samhällsuppgifterna. Tillsammans med den ekonomiska politiken i övrigt skall skattepolitiken ge möjlighet till att styra samhällsutvecklingen och medverka till en utjämning av samhällstillgångarna. Den skall också ge en rättfärdig fördelning av skattebelastningen och reglerna torde göras generella och enklast möjliga.

Han förklarade sig vara lyhörd för den kritik som tidigare under dagen hade framkommit beträffande ligningskontorens arbetsbelastning. Han lovade medverka till en förbättring i ligningskontorens arbetsförhållanden och till en ändring av de arbetsrutiner, som kritiserats. Han lovade ta hänsyn till de förslag till förändringar och förenklingar som framkommit under mötet.

Landsmötet avslutades med gemensam middag för ca 250 personer i hotell Britannias Palmehave.

Mötet gav oss gäster en god inblick i det norska skattesystemets uppbyggnad och organisation, dess fördelar och brister. Vi kunde vid diskussion konstatera att likartade skatteproblem löses olika i de tre nordiska länderna. På många områden är skattelagstiftningen likartad, men stora skiljaktigheter förefinns även länderna emellan inom beskattnings- och avgiftsområdet. De tre dagarna gav rika tillfällen till diskussioner och gott kamratligt umgänge och vi kunde knyta värdefulla kontakter för framtiden med tjänstemän arbetande inom olika instanser av det norska skatteväsendet.